

PÁZMÁND KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERV

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV

MEGBÍZÓ:

Pázmánd Község Önkormányzata
2476 Pázmánd, Fő utca u. 80.

TERVEZŐ:

Fehér Vártervező Kft
8000 Székesfehérvár, Rába utca 22.

2026. május

Tartalomjegyzék:

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan.....	3
1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése	4
2. Stratégia.....	6
2.1. A rövid, közép- és hosszútávú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok meghatározása	6
2.2. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggéseinek vázlata	11
2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területeknek a meghatározása	14
2.4. Az épített és természeti örökség védelme követelményeinek meghatározása.....	14
2.5. A fejlesztési célok megvalósításához szükséges céladatok.....	15
2.5.1. Társadalmi adatok.....	15
2.5.2 Gazdasági adatok.....	15
2.5.3 Környezeti adatok.....	15
3. Cselekvési program	16
3.1. Épített környezet fejlesztése	16
3.2. Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése	17
3.3. Helyi gazdaság fejlesztése.....	17
3.4. Infrastruktúra fejlesztése	18
3.5. Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása.....	19
3.6. Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése.....	20
4. Részletes fejlesztési program	21
4.1. AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA.....	21
4.2. AKCIÓTERÜLETEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE	22
5. Monitoring:.....	25

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Pázmánd település elhelyezkedéséből adódóan rengeteg, még kihasználatlan potenciál rejlik, melyek kiaknázásával, identitástudatának megtartása mellett, értékes fejlődési irányba haladhat.

Jelen településfejlesztési terv hosszú távú célja a természeti értékek fenntartásán alapulva a falusias jelleg megőrzése, mely egyedi karaktert ad a településnek. A jövőkép meghatározásakor az önkormányzat egy új szemlélet szerinti fejlődést szeretne a településen megvalósítani.

Pázmánd jövőképe a település elsősorban földrajzi adottságaira, társadalmi, gazdasági lehetőségeire, valamint erőforrásaira (környezeti értékei, infrastruktúra, hagyományok) épít, valós, megvalósítható célokat határoz meg.

A fejlesztési terv alapját három tényező határozza meg:

- A lakosság lokálpatriotizmusa, a **közösség** összefogása, magánügyekben egymás segítése.
- A közéleti programokkal, pályázati lehetőségekkel és a településüzemeltetési feladatok elvégzésével **élhető** feltételek megteremtése
- A földrajzi elhelyezkedés és közlekedési kapcsolatok meglétéből származó **vonzódás**, érdeklődés a betelepülni kívánók körében.

Ezért Pázmánd olyan település kíván lenni, ahol ezen tényezők egymásra hatásával a közösség és a jövő kéz a kézben járhat.

Pázmánd településfejlesztésének célja, hogy földrajzi elhelyezkedéséből fakadó adottságait és az abban rejlő potenciálját kihasználva legyen élhető, nyitott és vonzó elsősorban a mezőgazdaságra épülő vállalkozásoknak, a letelepülni szándékozóknek és a fiataloknak, továbbá segítse a lakosság helyben maradását és helyben foglalkoztatását.

Élhető települést és természeti környezetet, komfortos vidéki életet biztosítson az itt élők számára. A természeti környezet és a gazdaság fenntartható együttélését biztosítsa, lakóinak tudást, munkát és felüdülést teremtsen, adjon esélyt, felemelkedési lehetőséget a rászorulóknak.

Legyen értékmegőrző, támogassa az örökségvédelmi, településképi és természeti érték megőrzését, a turizmus fejlesztését, fogadja be az idelátogatókat.

A település jövőképe:

PÁZMÁND LEGYEN VONZÓ, ÉLHETŐ ÉS ÉRTÉKMEGŐRZŐ TELEPÜLÉS, AHOL A KÖZÖSSÉG ÉS A JÖVŐ KÉZ A KÉZBEN JÁR.

1.2. A településfejlesztési elvek rögzítése

Szubszidiaritás és decentralizáció elve

A szubszidiaritás elve alapján a területpolitikában egy térség fejlesztését azon a legalacsonyabb területi szinten kell kialakítani és végrehajtani, ahol a feladat elvégzéséhez a legtöbb információ áll rendelkezésre és a legtöbb érdek kapcsolódik a feladat megvalósításához. Mindez akkor lehet hatékony, ha a gazdasági, társadalmi, politikai döntéshozatal is alacsonyabb területi szinteken jelenik meg, így törekedve a fejlesztési döntések és eszközök területi decentralizálására.

Térségi és táji szemlélet elve

A területfejlesztés nem csak adminisztratív, települési- és területegységeket érint, hanem a földrajzi tájak életét is befolyásolja. A tájak a természeti környezeti elemek által meghatározott és a társadalmi-gazdasági tevékenységek által alakított területi rendszerek, melyekben az egyes tájalkotó elemeket (domborzat, talaj, vízrajz, napsugárzás, növény- és állatvilág, társadalom) érintő beavatkozások kihatással vannak a többi elemre is, valamint a helyi gazdasági és társadalmi tevékenységeket is befolyásolják. Ezért a fejlesztések során a beavatkozás célterületét érintő tájak sajátosságait, változásait, működési mechanizmusát is figyelembe kell venni. A fejlesztési beavatkozásokat a tájak területi rendszereibe integrálni kell, hogy illeszkedjenek a helyi táji adottságokhoz, támaszkodjanak a tájak erőforrásaira, hozzájárulva azok védelméhez és kibontakozásához is.

Fenntarthatóság elve

A fejlesztési beavatkozások esetében fenntarthatóságot, biztonságot nem csak általában, globálisan kell értelmezni, hanem az egyes társadalmi, gazdasági, környezeti alrendszerek alkotta területi rendszerek (térségek) összefüggésében is. A fenntarthatóság alapelve minden ágazat irányában a fejlesztéspolitika azon korlátját fogalmazza meg, mely szerint a mai fejlesztések és a fejlesztések alapját adó erőforrás-gazdálkodás nem veszélyeztetheti a jövő generációinak esélyét arra, hogy szükségleteiket biztonságosan kielégítsék. A fenntartható területi rendszerekben a térségi gazdasági folyamatok nem veszélyeztetik a helyi természeti és épített környezetet, nem okozzák az erőforrások kimerülését, az értékhordozó kultúrák eltűnését, ugyanakkor magas szinten biztosítják a társadalom létfeltételeit.

Rendszerszemlélet, programozás, integrált fejlesztés

A területfejlesztési politikának fokozottan figyelembe kell vennie a globális, európai, nagytérségi vagy nemzeti szintű gazdasági-társadalmi trendeket a különböző szintű, és helyzetű térségekben. A várható hátrányokat megelőzve, az előnyöket kihasználva jövőorientált, proaktív cselekvési terveket kell alkotni, és nem csak a már bekövetkezett változásokra fogalmazni meg Kömlődaszintézkedéseket. A területi tervezés során az egyes célcsoportokat érintő gazdasági-társadalmi célok eléréséhez olyan területfejlesztési tevékenység szükséges, amely a sokszínű partnerségi együttműködések révén több termelőágazat kooperációjából, a szolgáltatások, ill. szociális, egészségügyi, oktatási, kulturális közigazgatási tevékenységek összekapcsolódásából épül fel. Ezek az elemek területi alapon, a beavatkozás terében integrálódnak egymással, koordináltan, szervesen, lehetőleg szinergikusan összefonódó akciókat alkotnak.

Hatékonyság és koncentráció elve

A településfejlesztési terv a koncentráció érvényesítésére törekszik a megfogalmazásban, a legkritikusabb pontokon történő, leghatékonyabb beavatkozás érdekében. A területfejlesztési politika tárgyát képező területi rendszer sok eleme ugyanis nem az absztrakt gazdasági-szociális „terekben” jeleníthető meg a leghatékonyabban, hanem a földrajzi tér egyes vagy típusos egységeiben, tájakban, térségekben.

Nyilvánosság, partnerség elve

A nyilvánosság és a részvétel a területfejlesztési politikában különös hangsúlyt kap. A nyilvánosság területfejlesztési politikai sajátossága, hogy a területi hierarchia legkülönbözőbb szintjein és helyein meg tudja szólítani a közvéleményt. A szubszidiaritást igénylő kezdeményezés esetében a különböző szintű területi szervek vertikális partnersége szükséges.

Területi harmónia elve

A területfejlesztés során arra is figyelemmel kell lenni, hogy a helyi társadalom és a szolgáltatásokat igénybe vevők meghatározó státuszcsoportjai (állandó lakosok, üdülő tulajdonosok, külföldi ingatlan tulajdonosok, helyi-, és szezonálisan jelen levő, illetve a különböző működési nézeteket valló, eltérő menedzsment-szemléletű vállalkozások, bel-, és külföldi turisták stb.) közti harmónia is hosszútávon biztosítható legyen. Mivel a harmónia csak olyan térség sajátja, amelyben az egyenlőtlenségek mértéke minimális, ezért törekedni kell a területileg kiegyenlített és társadalmilag is igazságos hosszú távú térségfejlesztésre.

Tolerancia

Az etnikai és kulturális különbségeket magukon viselő státuszcsoportok szimbiózisa csak úgy tartható fenn, ha a helyi társadalom szövetén belül megfigyelhető másságok kölcsönösen megismerhetővé és egymás részéről átjárhatóvá Kömlődnek.

Esélyegyenlőség

Az infrastrukturális ellátottság és a tudáshoz való hozzáférés mellett a hagyományos célcsoportok problémáinak kezelésén túl az esélyegyenlőség biztosítása terén ez a folyamatosan zajló akadálymentesítési beruházások mielőbbi végrehajtása mellett jelenti azt is, mindenki hozzáférjen a számára hasznosnak tartott települési információhoz.

Identitás

A társadalmi identitás jellemzője egyrészt a térséghez, településhez kötődés, másrészt a területi identitás a fenntartható térségfejlesztés egyik belső erőforrása is, csakúgy, mint a természeti erőforrások, például az energiahordozók, a nyersanyagvagyon, a megfelelő éghajlat, vagy a humán erőforrások.

Átláthatóság, monitoring és értékelés elve

A területfejlesztési tervezés, -végrehajtás nem epizodikus tevékenységek együttese, hanem állandó folyamat, mely a térségek társadalmi-gazdasági-környezeti rendszereiben spontán, a beavatkozások vagy a globális trendek eredményeiként jelentkező változásokhoz idomul. E folyamat visszacsatolásokkal ciklusokba rendeződik, a tervezési, a végrehajtási, és azok nyomán követésére irányuló értékelési tevékenységek szünet nélkül, átfedésekkel követik egymást.

2. Stratégia

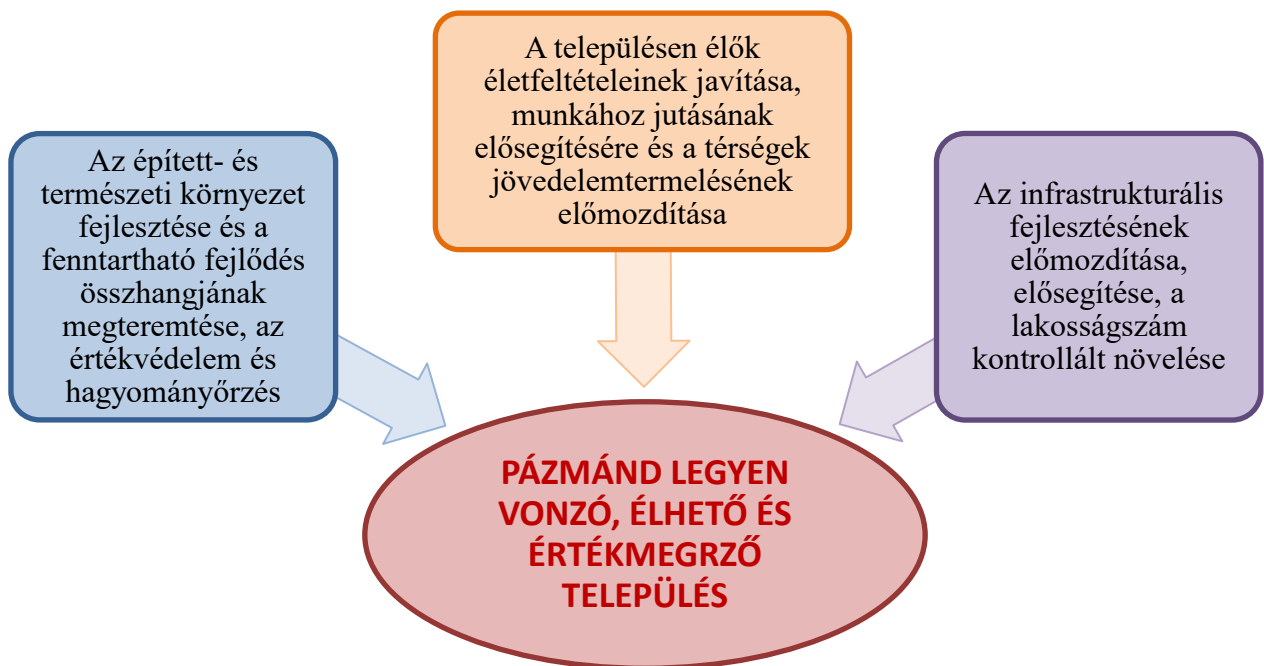
A jövőkép megvalósulását meghatározó célok, fejlesztési irányok meghatározása azért kiemelkedően fontos, hogy az azok megvalósításán dolgozók - a település döntéshozói, gazdasági szereplői és lakossága - világos és egyértelmű célok érdekében dolgozhassanak együtt.

E fejezetben tehát megfogalmazásra kerülnek azok a településfejlesztési célok melyek megvalósulása révén elérhető a fentiekben felvázolt jövőkép.

2.1. A rövid, közép- és hosszútávú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok meghatározása

Pázmánd településen meghatározott jövőkép elérése érdekében meg kell határozni a fejlesztési irányokat és célokat annak érdekében, hogy a jövőkép megvalósításért dolgozók – a település döntéshozói, lakosság, egyházak és gazdasági szereplők – egyértelmű és átlátható célok mentén tudjanak együtt dolgozni. Ezek alapján rögzíteni kell a település fejlődése érdekében legfontosabb, átfogó irányokat, fejlesztési célokat.

Pázmánd átfogó településfejlesztési célrendszere:

AZ ÉPÍTETT- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE ÉS A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ÖSSZHANGJÁNAK MEGTEREMTÉSE, AZ ÉRTÉKVÉDELEM ÉS HAGYOMÁNYÖRZÉS

Pázmánd község önkormányzatának egyik fő célkitűzése a településen lévő hagyományok, az épített- és természeti értékek megóvása. A település lakókörnyezetének és természeti értékeinek megóvása alapvetően határozza meg a lakosság életminőségét.

A település épített környezetének megóvása és fejlesztése érdekében nagy hangsúlyt kell fektetni a középületek, zöldterületek, közterületek, közösségi terek fejlesztésére, a meglévők karbantartására.

A településarculat szépségének megóvásában fontos szerepe van a lakosságnak, ezért az önkormányzatnak a lakossággal együtt kell működnie a települési környezet fejlesztése érdekében.

Pázmánd belterületén számos műemléki védett épület található, melyek megóvása, állapotuk megőrzése kiemelt feladat. A műemléki értékek megóvása és fejlesztése csak az önkormányzat és a tulajdonos szervek, valamint állami együttműködésével valósítható meg.

Kiemelt fontosságú az önkormányzati épületek fejlesztése, különösen a fenntarthatóság és környezetvédelem szempontjából elengedhetetlen energetikai fejlesztés. A megújuló energiaellátásra való átállás megvalósítása érdekében fontos a pályázati támogatások igénybevétele.

A természeti környezet megóvása érdekében óvni kell a tájjelleg helyi jellemzőit, a táj megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi értékeit. Ezen értékek fennmaradását neveléssel, példamutatással, szabályozó rendszerrel (helyi építési szabályzat és a településképi rendelet megalkotásával) és egyéb társadalmi eszközökkel biztosítani kell.

Az egyre fokozódó éghajlat változás és az elmúlt években bekövetkezett események rávilágítanak arra, hogy a településeknek növelniük kell a váratlan eseményekre való felkészülésüket. Egy megfelelően átgondolt és megtervezett programmal elérhető a település rezilienciájának (ellenállóképességének) növelése. Olyan területeket kell fejleszteni, amik nagy mértékben megnövelik a település rugalmasságát, ellenállását a váratlan helyzetekre (egészségügyi ellátórendszer kapacitásának növelése, információs technológiák fejlesztése, közösségek öngondoskodásának, szociális infrastruktúrájának erősítése, megújuló energiatermelés arányának növelése).

Az épített és természeti értékek megőrzése mellett fontos a településen lévő hagyományok, közösségi élet megőrzése is. Ezen értékek fenntartásában és fejlesztésében az önkormányzatnak kiemelt szerepet kell vállalni, bizonyos esetekben pénz jellegű erőforrások biztosításával.

A TELEPÜLÉSEN ÉLŐK ÉLETFELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA, MUNKÁHOZ JUTÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE ÉS A TÉRSÉG JÖVEDELEMTERMELÉSÉNEK ELŐMOZDÍTÁSA

Pázmánd fejlődésének, jövőjének biztosítása nem lehetséges a lakosság és a vállalkozások igényeinek figyelembevétele nélkül. A lakók alapvető életminősége, foglalkoztatottsága, a munkalehetőségek sokszínűsége és minősége alapvetően határozzák meg a település lehetőségeit, fejlesztési potenciálját, melyhez a vállalkozások nagy mértékben hozzájárulnak.

A településen élők életfeltételeinek javítása érdekében fontos a meglévő lakóterületek fejlesztése, új lakóterületek kijelölése, a közösségi területek, közterek, parkok, játszóterek rendszeres karbantartása és fejlesztése. A népességszám növelése érdekében javasolt a belterületen lévő, még be nem épített területek fejlesztése, előkészítése annak érdekében, hogy a letelepedni vágyók számára Kömlőd vonzó település legyen.

Annak érdekében, hogy Pázmánd vonzó település legyen a letelepedni vágyók számára, elsősorban a település ivóvíz ellátását kell fejleszteni. Jelenleg maximális kapacitáson üzemelő vízkivételi mű nem képes több ingatlant ellátni ivóvízzel, így annak bővítése, vagy az országos vízhálózatra történő

csatlakozás aktuálissá vált. A beruházás olyan mértékű, hogy azt az önkormányzat önerőből nem tudja finanszírozni, így pályázati, vagy állami támogatások szükségesek a megvalósításhoz.

Kiemelten kell foglalkozni az alapellátások fenntartásával és fejlesztésével. Az egészségügyi alapellátás terén a lehetőségekhez mérten fejleszteni és bővíteni kell a házi- és házi gyermekorvosi ellátást, segítséget kell nyújtani az időszakos szűrővizsgálatok megszervezésében és lebonyolításában. A településen működő oktatási és nevelési intézmények fejlesztése tovább növeli a lakosok életszínvonalát, ezáltal még vonzóbbá téve a települést a fiatalok számára.

A lakosság munkához jutásának, jövedelmének növelése érdekében kiemelt fontosságú a helyi gazdaság, különösen a helyi vállalkozások támogatása. Az önkormányzatnak támogatni kell a termékek helyben történő feldolgozását és tárolását, ennek érdekében a településrendezési tervekben olyan előírásokat kell megfogalmazni, amelyek a természeti értékek védelme mellett lehetőséget teremtenek a helyi vállalkozások fejlődésének. Támogatni kell és lehetőség szerint helyszínt kell biztosítani a településen feldolgozott termékek helyben történő értékesítésére.

A vállalkozásokkal történő együttműködés egyik eszköze a település vállalkozóinak pontos nyilvántartása, a tevékenységek és működési helyszín megjelölésével. Ezen kívül biztosítandó a helyi vállalkozások számára egy bemutató felületet (pl. Önkormányzat honlapja), ahol lehetőség nyílik a településen lévő vállalkozások bemutatkozására.

Annak érdekében, hogy a lakosság megélhetési és munkavállalási feltétele a jövőben is biztosítható legyen, szükséges az új vállalkozások betelepülésének ösztönzése. Támogatni kell az új gazdasági (termelő és szolgáltató) tevékenység céljára szolgáló területek kialakítását, továbbá lehetőséget kell biztosítani az új vállalkozások számára a működéshez szükséges munkaerő helyben történő toborzáshoz.

AZ INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSEK ELŐMOZDÍTÁSA, ELŐSEGÍTÉSE

A közúti közlekedés és a közmű infrastruktúra fejlesztés gyakran együtt jár más fejlesztésekkel, illetve újabb fejlesztési célok lehetőségét teremti meg.

Pázmánd község településen fontos feladat a közúthálózat, járdák, csapadékvíz elvezető rendszerek megfelelő fejlesztése, karbantartása. A vízvezeték és szennyvízcsatorna rendszerek bővítése, a villamos energiaellátás fejlesztése további lehetőségeket teremt a település számára.

A középtávú fejlesztési cél a lakó fejlesztési területekre történő betelepülés elősegítése, melyhez a településtervben kijelölt új lakóövezetek és az önkormányzat vízhálózat fejlesztési törekvései járulnak hozzá.

A település szempontjából hosszútávú fejlesztési cél a lakóterületek növekedése miatt kialakuló alapellátási szolgáltatásokra való igény kielégítése. Jelenleg a bölcsőde, az óvoda és az iskola is közel maximális kapacitáson üzemel. A szolgáltatások fejlesztése történhet ingatlanfejlesztéssel, vásárlással vagy a plusz munkaerő felvételével.

A megfogalmazott jövőkép eléréséhez szükséges átfogó fejlesztési célok megvalósításához konkrét célokat, fejlesztési területeket kell meghatározni. A meghatározott célok megvalósítása a fejlesztés mértékétől és a település lehetőségeitől függően eltérő ideig tart, ezért szükséges a fejlesztési célok időtartam szerinti csoportosítása.

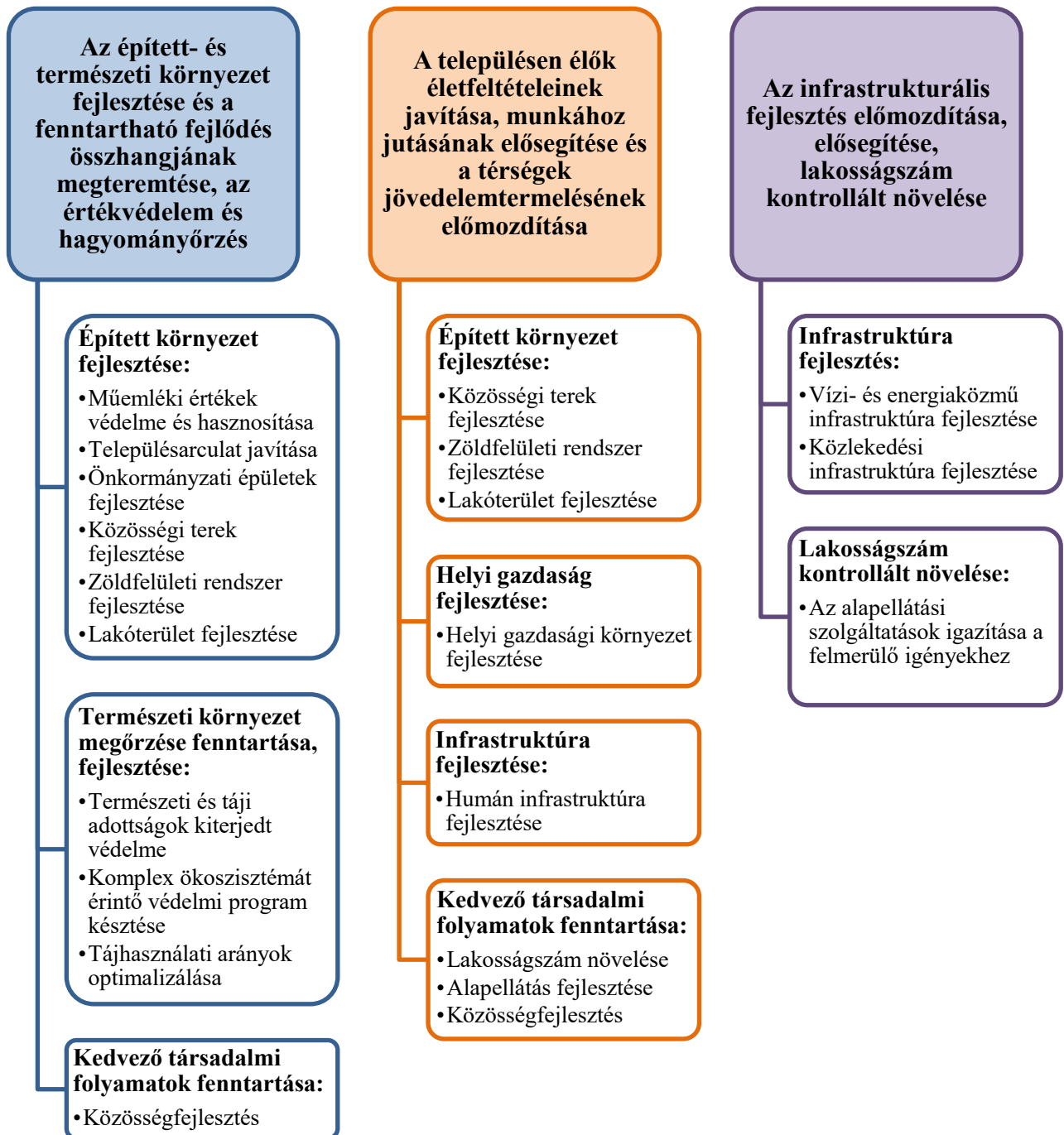
A fejlesztési célok csoportosítása rövid-, közép- és hosszútávú tervezett ütemezés alapján a következő táblázat szerinti:

JÖVŐKÉP			
PÁZMÁND LEGYEN VONZÓ, ÉLHETŐ ÉS ÉRTÉKMEGŐRZŐ TELEPÜLÉS			
Átfogó fejlesztési célok			
Az épített- és természeti környezet fejlesztése és a fenntartható fejlődés összhangjának megteremtése, az értékvédelem és hagyományörzés			
A településen élők életfeltételeinek javítása, munkához jutásának elősegítése és a térségek jövedelemtermelésének előmozdítása			
Az infrastrukturális fejlesztések előmozdítása, elősegítése, a lakosságszám kontrollált növelése.			
Tervezett ütemezés	Hosszútávú	Középtávú	Rövidtávú
Fejlesztési területek			
ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	<ul style="list-style-type: none"> - A műemléki értékek védelme - Településarculat javítása - Lakóterület fejlesztése - Közösségi terek fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - A műemléki értékek védelme - Településarculat javítása - Lakóterület fejlesztése - Közösségi terek fejlesztése - Zöldfelületi rendszer fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati épületek fejlesztése, karbantartása - Önkéntes tűzoltóság környezetének fejlesztése
TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE, FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE	<ul style="list-style-type: none"> - Tájhasználati arányok optimalizálása - Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése - Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> - Tájpotenciál fenntartása, erősítése - Tájji adottságok kiterjedt védelme - Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése: - Reziliencia program 	<ul style="list-style-type: none"> - Ökológiai lábnyom csökkentése - Tájpotenciál fenntartása, erősítése - A természet és környezetvédelem tudatosítása
HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE	<ul style="list-style-type: none"> - Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése - Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi vállalkozások támogatása - Vállalkozások bemutatkozási lehetőségének biztosítása az önkormányzati honlapon

Tervezett ütemezés Fejlesztési területek	Hosszútávú	Középtávú	Rövidtávú
INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	<ul style="list-style-type: none"> - Humán infrastruktúra fejlesztése - Közlekedési infrastruktúra fejlesztése - Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése - Közvilágítás fejlesztése - Járdarendszer bővítése - Közúthálózat fejlesztése - Csapadékvízvezetés fejlesztése - Távközlési szolgáltatások fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Ivóvízhálózat fejlesztése - A település energetikai hatékonyságának fejlesztése
KEDVEZŐ TÁRSADALMI FOLYAMATOK FENNTARTÁSA	<ul style="list-style-type: none"> - Alapfokú oktatási és nevelési ágazat fejlesztése - A település kulturális életének javítása 	<ul style="list-style-type: none"> - Egészségügyi alapellátás fejlesztése - Lakosság szám növelése 	<ul style="list-style-type: none"> - Közösségi szolgáltatások fejlesztése - Helyben maradás támogatása - Hagyományörzés

2.2. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggéseinek vázlata

Pázmánd településen az átfogó célok és tervezett fejlesztések kapcsolata:

TERVEZETT FEJLESZTÉSEK:

1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE	2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET MEGŐRZÉSE, FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE	
<u>1.1. Műemléki értékek védelme és hasznosítása</u> <ul style="list-style-type: none"> - A műemléki épületek, templomok környezetének fejlesztése 	<u>2.1. Természeti és táji adottságok kiterjedt védelme</u> <ul style="list-style-type: none"> - Tájhasználati arányok optimalizálása - Természeti hatások és váratlan helyzetek hatásaival szembeni ellenállóképesség fejlesztése - Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése 	
<u>1.2. Településarculat javítása</u> <ul style="list-style-type: none"> - A településfejlesztési elvek mentén a szociológiai és gazdasági cselekvésprogram megalkotása a település összképének javítása érdekében. - A faluközpont továbbfejlesztése 	<u>2.2. Komplex ökoszisztémát érintő védelmi program készítése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zöldfelületek fejlesztése - természetvédelmi és környezetvédelmi ismeretterjesztés - Vízgazdálkodási intézkedési terv készítése - Klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése - Ökológiai lábnyom csökkentése 	
<u>1.3. Önkormányzati épületek fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Akadálymentesítés - Térfigyelőrendszer bővítése - A közintézmények, középületek állagmegóvása, megelőző karbantartása. - Az önkormányzati ingatlanokat érintő fejlesztési projektek megvalósítása. 	<u>2.3. Tájhasználati arányok optimalizálása</u> <ul style="list-style-type: none"> - A meg nem valósult új beépítésre szánt területkijelölések megszüntetése. - Új beépítésre szánt terület kijelölés esetén zöldterületek biztosítása 	
<u>1.4. Közösségi terek fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Sportpálya karbantartása, fejlesztése - Játzóterek fejlesztése - Egységes településkép megtartása, fejlesztése 	3 HELYI GAZDASÁG FEJLESZTÉSE	
<u>1.5. Zöldfelületi rendszer fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Hasznosítási javaslat kidolgozása a kihasználatlan közterületekre és zöldfelületekre vonatkozóan - a Pázmándi-tó körüli rekreációs terület fejlesztése 		<u>3.1. Helyi gazdasági környezet fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése - Helyi termékek feldolgozásának és értékesítésének ösztönzése - Helyi vállalkozások érvényesülésének támogatása - Vállalkozások bemutatkozási lehetőségének biztosítása az önkormányzat honlapján
<u>1.6. Lakóterület fejlesztése</u> <ul style="list-style-type: none"> - Új lakótelkek kialakítása - Meglevő lakóterületek környezetének fejlesztése 		

4. INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE	5. KEDVEZŐ TÁRSADALMI FOLYAMATOK FENNTARTÁSA
<p><u>4.1. Humán infrastruktúra fejlesztése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése - Polgármesteri hivatal fejlesztése - Önkormányzati honlap fejlesztése 	<p><u>5.1. Lakosság szám növelése</u></p>
<p><u>4.2. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A meglévő közút és közműhálózat monitorozása, időszakos felújítása, a kapacitás növelése új beépítésre szánt területek kijelölése esetén - Belterületen belüli kerékpárutak kialakítás - Járdák építése és felújítása - Parkolók kiépítése 	<p><u>5.2. Alapellátás fejlesztése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Egészségügyi alapellátás fejlesztése - Szociális alapellátás biztosítása - Alapfokú oktatási és nevelési ágazat fejlesztése - A település kulturális életének javítása - Könyvtár könyvvállományának fejlesztése
<p><u>4.3. Vízi- és energiaközmű infrastruktúra fejlesztése</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ivóvízhálózat, vízműutak fejlesztése - Közvilágítás fejlesztése - A település energetikai hatékonyságának fejlesztése - Csapadékvízvezetés fejlesztése - Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése 	<p><u>5.3. Közösségfejlesztés</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Közösségi szolgáltatások fejlesztése - Testvérvárosi kapcsolatok erősítése - Közösségi programok szervezése - Helyben maradás támogatása - Hagyományörzés - Klubhelyiség kialakítása - Egyesületek létrehozása, támogatása

A tervezett fejlesztések térbeli ábrázolását az 1. melléklet tartalmazza.

2.3. Az integrált és tematikus beavatkozási területeknek a meghatározása

A tervezett fejlesztési célok eléréséhez, megvalósításához szükséges beavatkozási területek:

- Településszerkezet és építési hagyományok megőrzése
- Természeti környezet védelme környezetkárosítások felszámolása
- Településkép, épített környezet folyamatos javítása
- Oktatás, Kultúra, Sport, Egészségügyi és Szociális ellátás fejlesztése
- Járási együttműködések kialakítása fejlesztése

2.4. Az épített és természeti örökség védelme követelményeinek meghatározása

Pázmánd Község Önkormányzata törvényi kötelezettségének eleget téve elfogadta Pázmánd Településképi Arculati Kézikönyvét (TAK) és megalkotta a településkép védelméről szóló 14/2018. (XII.10.) önkormányzati rendeletét (TR). A rendelet lehatárolta a településképi szempontból meghatározó területeket és azokra szabályokat fogalmazott meg. A rendelet a településképi követelmények meghatározása mellett szabályozza az egyes sajátos berendezések (pl. reklámok, reklámhordozók), műtárgyak elhelyezésének feltételeit is. A kézikönyv tartalmazza a település építészeti örökségének és az eltérő karakterű településrészek bemutatását is. A kézikönyv a helyi településképi rendelet megalapozására szolgál, folyamatosan bővíthető, fejleszthető, ahogyan a település is formálódik, változik, fejlődik.

A településképi rendelet 1. számú mellékletében helyi területi védelem és helyi egyedi védelemmel ellátott épületek is találhatóak.

Helyi területi védelem				
sorszám	védelem tárgya	cím	hrsz	megjegyzés
1	<i>az Újfalú falusias utcaképe</i>	Deák Ferenc utca 1-60.	-	a lakóházak fésűs rendszerű elhelyezkedése a védelem tárgya
Helyi egyedi védelem				
1	épület	Fő utca 80.	798	épült a XIX. század közepén
2	épület	Fő utca 66.	781	XIX. századi épület jelenleg művelődési ház
3	épület	Fő utca 64.	778	róm. kat. plébánia épülete a XIX.századból
4	emlékmű	Fő utca	496	
5	Szentháromság szobor	Fő utca templomkert	485	1887-ben Kratancsik Erzsébet emeltette neogót stílusú alapzattal
6	XIX. századi kőfeszület	Fő utca templomkert	485	
7	XIX. század eleji Golgota keresztjeinek megmaradt alapzatai	Zsidóhegy		

Pázmánd közigazgatási területe érintett:

- Országos jelentőségű természetvédelmi területtel
- Tájképvédelmi területtel
- Helyi jelentőségű természetvédelmi területtel
- Ökológiai hálózat magterületével
- Natura 2000 SCI területtel
- Országos ex-lege védett objektummal és egyedi tájértékekkel.

A területfelhasználások térbeli ábrázolását a 1. Melléklet tartalmazza.

2.5. A fejlesztési célok megvalósításához szükséges céladatok

2.5.1. Társadalmi adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- népesség prognózis
- korosztályos adatok

A település társadalmára vonatkozó adatok és tények a fejlesztési tervet megalapozó vizsgálati munkarész 1.5 fejezetében részletesen kifejtésre kerültek.

2.5.2 Gazdasági adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek

- Ingázók száma
- Településüzemeltetés adatai
- Jövedelmek megoszlása
- Gazdasági ágazatok jelenléte
- Turizmus adatai

A gazdasági adatok részletezését a megalapozó munkarész 1.9 és 1.10. fejezetei tartalmazzák

2.5.3 Környezeti adatok

A településterv részletes kidolgozásához az alábbi adatok szükségesek:

- Tájhasználat, tájhasználati konfliktusok
- Telekstruktúra
- Védett természeti területek elhelyezkedése, átlag feletti minőségi osztályú területek
- Zöldterületek adatai
- Önkormányzati vagyonkataszter
- Közlekedési infrastruktúra, forgalmi adatok
- Közmű infrastruktúra
- Környezetvédelmi terhelési adatok

A szükséges adatok és tények a fejlesztési tervet megalapozó vizsgálati munkarész 5.-14. fejezeteiben részletesen kifejtésre kerültek.

3. Cselekvési program

3.1. Épített környezet fejlesztése

Műemléki értékek védelme és hasznosítása

Pázmánd Község Önkormányzatának egyik fejlesztési célkitűzése a településen található műemlékek állapotának megőrzése, megóvása.

A műemléki értékek környezetének fejlesztése a tulajdonos szervekkel történő közös együttműködéssel valósítható meg. A műemlékek megőrzése mellett fontos az épületekben zajló tevékenység támogatása és a közösségformáló szerep erősítése.

Településarculat javítása

Lakókörnyezetünk színvonala életünk minőségének meghatározó eleme. Ehhez a természeti értékek mellett az épített környezet, az utcák, terek szépsége, korszerűsége nagymértékben hozzájárul. Az elkészült és elfogadott arculati kézikönyv fontos iránymutatást ad az épített környezet szabályozásában. A leírtaknak vissza kell köszönni a település alkotta jogszabályokban.

Fontos a faluközpont továbbfejlesztése és a központi funkciók erősítése.

Önkormányzati épületek fejlesztése

Az épületek energetikai fejlesztése, akadálymentesítése, a fenntarthatóság és a környezetvédelem szempontjából is elengedhetetlen. Az energetikai fejlesztések a gazdasági programmal összhangban pályázati támogatás igénybevétele mellett kiemelt fontossággal bírnak. Javasolt fejlesztési irány a légszennyezés mérséklésére és a szén-dioxid kibocsátás csökkentésére az alternatív energiaforrások minél nagyobb arányban történő bevonása, illetve támogatása. Az önkormányzati épületekben fokozatosan át kell térni a megújuló energiaellátásra.

Közösségi terek fejlesztése

Pázmádon fontos célkitűzés a közösségi események, rendezvények támogatása, továbbá a megfelelő helyszínek biztosítása. Ezért az önkormányzat közép és hosszútávú céljai között szerepel a tó körüli rekreációs terület fejlesztése. Állandó jellegű tevékenység a zöldterületek folyamatos karbantartása.

Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A zöldterületek fejlesztésénél törekedni kell arra, hogy fenntartásuk gazdaságosan, minél kevesebb élő munka alkalmazásával elvégezhető legyen. Támogatni kell a ligetszerű zöldterületek kialakítását, fontos figyelembe venni a település domborzati adottságait.

A fejlesztési célok között szerepel a kihasználatlan közterületek és zöldfelületek hasznosítására vonatkozó javaslatok kidolgozása és megvalósítása.

Lakóterületek fejlesztése

A település népességszámának növelése miatt is fontos új lakótelkek kialakítása és a meglévő lakóterületek fejlesztése. Az önkormányzat célkitűzései között szerepel a Kertész utcai, a Mező utca mögötti és a Gesztenye fasor menti fejlesztési területek megvalósítása.

Az igényesen kialakított és fenntartott lakóterületek példaként szolgálnak a település lakói számára.

3.2. Természeti környezet megőrzése, fenntartása, fejlesztése

A természeti és táji adottságok kiterjedt védelme

Meg kell határozni a tájjelleg helyi jellemzőit, a tájjelleg megőrzendő elemeit, elem-együtteseit, valamint a tájképi egység és a természeti adottságokhoz igazodó hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. A tájképi egység és a hagyományos tájhasználat fennmaradása érdekében a helyi építési szabályzatban meg kell határozni a területhasználatra és az építmények tájba illeszkedésére vonatkozó szabályokat.

Az egyre fokozódó éghajlat változás és az elmúlt években bekövetkezett események rávilágítanak arra, hogy a településeknek növelniük kell a váratlan eseményekre való felkészülésüket. Egy megfelelően átgondolt és megtervezett programmal elérhető a település rezilienciájának (ellenállóképességének) növelése. Olyan területeket kell fejleszteni, amik nagy mértékben megnövelik a település rugalmasságát, ellenállását a váratlan helyzetekre (egészségügyi ellátórendszer kapacitásának növelése, információs technológiák fejlesztése, közösségek öngondoskodásának, szociális infrastruktúrájának erősítése, megújuló energiatermelés arányának növelése).

Komplex ökoszisztémát érintő védelmi program készítése

A zöldfelületek tudatos és ütemezett fejlesztését elsősorban az önkormányzati közterületeken és az intézményi területeken kell megvalósítani.

Az önkormányzat hosszútávú célkitűzései között szerepel a „Pázmándi-tó” környezetének rendbetétele.

A fenntarthatóság hosszú távú biztosítása érdekében fontos cél a feltörekvő nemzedékek érzékenyítése, a szemléletformálása, az ismeretterjesztés. Ennek segítségével szélesebb körök szemé irányítható a jó környezeti állapot megőrzésének fontosságára, a környezeti elemek és természeti értékek védelmére.

A klímaváltozás hatásainak csökkentése és az ökológiai lábnyom csökkentése érdekében intézkedési tervet kell készíteni, ismeretterjesztéssel segíteni kell a szemléletváltást és a konkrét cselekvéseket.

Tájhasználati arányok optimalizálása

A meg nem valósult beépítésre szánt területeket csökkenteni kell, a beépítésnél támogatni kell a meglévő lakóterületek hasznosítását. Új beépítésre szánt terület kijelölésnél az intenzív zöldfelületek kialakítását ösztönözni kell.

3.3. Helyi gazdaság fejlesztése

Helyi gazdasági környezet fejlesztése

A helyi vállalkozások betelepülését ösztönözni kell, támogatni szükséges az új gazdasági (termelő és szolgáltató) tevékenységek céljára szolgáló területek kialakítását. Az érvényesülés segítése érdekében össze kell állítani az ún. vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.

Az Önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

A termékek termőhelyen történő tárolása és feldolgozása érdekében olyan szabályozórendszert kell kialakítani a településrendezési tervekben, mely a környezet- és természetvédelem érdekeinek előtérbe helyezése mellett lehetőséget teremt építmények elhelyezésére is a külterületen. A feldolgozott terményeket a faluban házi készítményként lehet értékesíteni. Ez hozhatja magával a különböző márkák kialakításának igényét létrehozva egy közösségi értékesítési hálózatot, ami diverzifikáltan biztosítja az ezzel foglalkozó vállalkozások bevételeit.

Új vállalkozások betelepülésének ösztönzése

A településen jelen vannak mezőgazdasági vagy ahhoz köthető mikro- és kisvállalkozások. Ipari (termelő) tevékenység csekély, szolgáltatási területen jelennek meg még kis mértékben főleg egyéni vállalkozások. A lakosság egy jelentős része a környező településeken talált munkát. Ez az arány az önkormányzat és a vállalkozások szoros együttműködésével csökkenthető.

3.4. Infrastruktúra fejlesztése

Humán infrastruktúra fejlesztése

Az humán infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település népességének megtartását, növelését. Az oktatási-, egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése folyamatos és elengedhetetlen. További feladat a polgármesteri hivatal és az önkormányzati honlap fejlesztése.

Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A közmű infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult közlekedési infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezető rendszer, felszíni vízvezető árok és zárt csapadékvíz hálózat bővítését, kiépítését.

Meglévő parkolók bővítése és új parkolók létesítése is szükséges az intézmények és a vállalkozások környezetében.

Vízi- és energiaközmű infrastruktúra fejlesztése

Az ivóvíz hálózat fejlesztése elsődleges feladat a településen. A maximális kapacitáson üzemelő egyetlen vízműkút jelentős kockázatot jelent a vízellátásban. Az önkormányzat új vízműkútak létesítését, valamint a települési ivóvízhálózat országos hálózatra történő integrálását tervezi. További fejlesztési feladat a szennyvízcsatorna rendszer, a villamos energia, gáz, közvilágítás és egyéb szolgáltatások biztosítása, bővítése, fejlesztése.

A település energetikai hatékonyságának fejlesztése mellett elektromos töltőállomás kiépítésére is igény van.

3.5. Kedvező társadalmi folyamatok fenntartása

Lakosságszám növelése

A településrendezés eszközeivel biztosítani kell új lakótelkek kialakítását a helyben maradó és a betelepülni szándékozók részére. Támogatni kell új lakóingatlanok megvásárlását, a közművesítésnek és a felújításnak kedvező finanszírozási formáját. Ösztönözni kell a meglévő lakóépületek megvásárlását, felújítását. Az élhetőbb lakóköörülmények kialakítása érdekében létesíteni kell játszótereket, vagy közhasználatú zöldterületet akár magán ingatlanon belül is, amennyiben a fejlesztés léptéke megköveteli.

Lakóterület fejlesztést érintő új beépítésre szánt terület kijelölésekor a Településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet 13. §-a alapján:

a települési önkormányzat – vagy településrendezési szerződésben az érdekelt fejlesztő – vállalja legalább 15 lakórendeltetés esetén az új lakóterület területhatárán belül legalább egy játszótér kialakítását, valamint legalább 500 lakórendeltetés esetén – az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően – az új lakóterület területhatárán belül legalább 500 m² nagyságú közhasználat céljára átadott közkert vagy közpark vagy közparki funkciókkal rendelkező közhasználatú zöldterület kialakítását, akár zöldterület övezetbe sorolás nélkül.

Alapellátás fejlesztése

Pázmánd önkormányzata hosszútávú célként tűzte ki a település alapellátásainak fejlesztését a lakosságmegtartó képesség növelése és a település vonzóbbá tétele miatt.

Az egészségügyi alapellátás terén az önkormányzat fenntartja és lehetőségei szerint fejleszti a házi- és házi gyermekorvosi ellátás bővítése és időszakos szűrővizsgálatok lebonyolításának támogatása, elősegítése.

Oktatási és nevelési ágazat területén a meglévő szolgáltatások fejlesztése mellett új bölcsődei és óvodai csoport indításának elősegítését és feltételeinek megteremtését tűzte ki célul az önkormányzat, ezzel még vonzóbbá téve Pázmándot a fiatalok számára. Továbbá fontos célkitűzés a tanyagondnoki kisbusz lecserélése a zavartalan működés érdekében.

Közösség fejlesztése

Cél, hogy a település lakói minél több olyan eszköz és módszer birtokába jussanak, melyek abban segítik őket, hogy saját meglévő kapacitásaik és erőforrásaik használatával, valamint a közvetlen környezetükben meglévő nem direkt pénz jellegű erőforrások felkutatásával és felhasználásával stabilizálják vagy akár kiterjesszék működésüket és tevékenységeiket. A közösségi alapokon szervezett és működtetett szolgáltatások (tevékenységek) jóval időtállóbbak és fenntarthatóbbak a projekt-, illetve pályázati alapú szolgáltatásoknál. Akkor közösségi alapú a szolgáltatás, illetve a szolgáltatás működtetése, ha a szükséges erőforrások megszervezése is a közösségépítés eszköze. Alapja tehát a közösség, illetve tagjai által birtokolt erőforrások megosztása, a hozzáférés biztosítása annak érdekében, hogy jobban hasznosuljanak.

Pázmánd célkitűzései között továbbra is szerepel a falusi rendezvények szervezése, (pl „Pázm’and wine”) és a helyi hagyományok tisztelete.

3.6. Fejlesztési célok anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adórendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének, illetve nem akadályozza a fenntartható fejlődésnek.
- A Képviselőtestület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a lehető legnagyobb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- A Képviselőtestület körültekintően jár el akkor, ha az Önkormányzat működtetése, illetve fejlesztése hitelfelvétel mellett valósítható meg.
- Törekszik a megújuló energiák hasznosítására, amellyel hosszú távon biztosítható a működtetési költségek csökkentése.

4. Részletes fejlesztési program

4.1. AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE, A KIJELELÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA

AKCIÓTERÜLETEK			
Terület sorszáma	Terület megnevezése	Terület lehatárolása	Tervezett fejlesztések
A1	Ivóvíz kivételi mű fejlesztése	Fejlesztési tervlap szerint	Vízműutak fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - legalább 1db tartalék kút kiépítése a 3 lehetséges helyszín közül - vízmű telepre történő bekötés
A2	Településközpont	Fejlesztési tervlap	Pázmándi Szent Gellért Általános iskola <ul style="list-style-type: none"> - Az épület állagmegóvása, karbantartása - eszközállomány fejlesztése - udvar fejlesztése Polgármesteri Hivatal <ul style="list-style-type: none"> - energetikai fejlesztése - belső felújítás - eszközállomány fejlesztése - parkoló építése
A3	Lakóterületek fejlesztése	Fejlesztési tervlap	Falusias lakó fejlesztési területek <ul style="list-style-type: none"> - új telkek kialakítása - közúti megközelítések kiépítése - közműhálózat kialakítása - közlekedésbiztonság fejlesztése - járdák fejlesztése - játszótér létesítése
A4	Alapfokú szolgáltatások fejlesztése	Fejlesztési tervlap	Pázmándi Pitypang óvoda és bölcsőde <ul style="list-style-type: none"> - csoportok számának növelése - eszközállomány fejlesztése - játszótéri eszközök fejlesztése - udvar fejlesztése Pázmándi Szent Gellért Általános iskola <ul style="list-style-type: none"> - szakmai létszám növelése

			<ul style="list-style-type: none"> - iskolai évfolyamok bővítése Orvosi rendelő fejlesztése - energetikai korszerűsítés - berendezések korszerűsítése Játszótér fejlesztés - eszközök bővítése Közlekedési rendszer fejlesztése - közúti megközelítések kiépítése - közlekedésbiztonság fejlesztése - járdák fejlesztése
HÁLÓZATOS PROJEKTEK			
H1.	Ivóvízhálózat kapacitásának növelése az országos hálózatra való csatlakozással		
H2.	Lakóutcák aszfaltozása, javítása		
H3.	Járdák felújítása		
H4.	Csapadékvíz elvezetés fejlesztése meglévő és új lakóutcákban		
H5.	Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése		
H6.	Közvilágítás fejlesztése		
H7.	Szőlőhegyen a háztáji borszőlő és gyümölcsstermesztés elősegítése		
EGYEDI PROJEKTEK			
E1.	Pázmándi-tó környékének rekreációs célú fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - tómeder tisztítása - tó körüli sétány fejlesztése - padok elhelyezése - világítás fejlesztése 		
E2.	Mezitlábás park, kerékpáros pihenőhely fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - Játszótéri eszközök bővítése - Hulladéktárolók elhelyezése - Kerékpárosok számára szolgáltatások elhelyezése 		
E3.	Önkéntes tűzoltóság környezetének fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> - belső udvari parkoló kialakítása - épület energetikai korszerűsítése - eszközök cseréje, fejlesztése 		

4.2. AKCIÓTERÜLETEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE

A 2021-2027 támogatási időszakban az alábbi operatív programok érhetők el az önkormányzatok számára:

- Versenyképes Magyarország Operatív Program (VMOP)
- Digitális Megújulás Operatív Program (DIMOP)
- Humánfejlesztési Operatív Program (HOP)
- Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Operatív Program (VINOP)
- Zöld Infrastruktúra és Klímavédelmi Operatív Program (ZIKOP)
- Vidékfejlesztési Program (VP)
- Magyar Falu Program

A jelenlegi önkormányzati finanszírozás bizonytalansága miatt a tervezett projektek előkészítése nem megfelelő ahhoz, hogy a fejlesztési tervben konkrét költségek szerepeljenek. A pontos költségigény és a pénzügyi ütemezés csak a feladatok részletes kidolgozása során lehetséges.

A fejlesztési tervben nagy költségigényű beruházásnak tekintjük azokat az 50 mFt feletti beruházásokat, közepes költségigényűként az 5-50 mFt közötti fejlesztés, kis költségigényűként az 5 m Ft alatti vagy több ütemben megvalósítható fejlesztés.

AKCIÓTERÜLETEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
Terület sorszáma	Feladat	költség	forrás	ütemezés
A1	Vízműkutak fejlesztése			
	legalább 1db tartalék kút kiépítése a 3 lehetséges helyszín közül, vízműtelepre történő bekötéssel	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2027
A2	Településközponti épületek fejlesztése (Általános iskola, polgármesteri hivatal)			
	- Az épület állagmegóvása, karbantartása	magas költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	- eszközállomány fejlesztése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	- udvar fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	- belső felújítás	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	- parkoló építése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
A3	Falusias lakó fejlesztési területek			
	új telkek kialakítása	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	közúti megközelítések kiépítése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	közműhálózat kialakítása	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	közlekedésbiztonság fejlesztése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	járdák fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	játszótér	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	lakóterületi fejlesztéssel egyidőben
A4	Alapfokú szolgáltatások fejlesztése			
	foglalkoztatási csoportok számának növelése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032

	eszközállomány fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	játszóterei eszközök fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	udvar fejlesztése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	iskolai létszám bővítése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	épületek energetikai korszerűsítése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
	orvosi rendelő berendezések korszerűsítése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2032
HÁLÓZATOS PROJEKTEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
H1	Ivóvízhálózat kapacitásának növelése az országos hálózatra való csatlakozással	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2027
H2	Lakóutcák aszfaltozása, javítása	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
H3	Járdák felújítása	kis költségigény	saját forrás	2025-2032
H4	Csapadékvíz elvezetés fejlesztése meglévő lakóutcákban	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
H5	Szennyvízcsatorna rendszer fejlesztése	nagy költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
H6	Közvilágítás fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
H7	Szőlőhegyen a háztáji borszőlő és gyümölcsstermesztés elősegítése	közepes költségigény	pályázati forrás	folyamatos
EGYEDI PROJEKTEK PÉNZÜGYI ÜTEMEZÉSE				
E1	Pázmándi-tó környékének rekreációs célú bővítése			
	tómeder tisztítása	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
	tó körüli sétány fejlesztése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
	padok elhelyezése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
	világítás fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	2025-2032
E2	Mezitlábaskert, kerékpáros pihenőhely fejlesztése			
	Játszóterei eszközök bővítése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
	Hulladékátrolók elhelyezése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos

	Kerékpárosok számára szolgáltatások elhelyezése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos
E3	Önkéntes tűzoltóság környezetének fejlesztése			
	belső udvari parkoló kialakítása	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026
	épület energetikai korszerűsítése	közepes költségigény	pályázati forrás saját forrás	2026-2028
	eszközök cseréje, fejlesztése	kis költségigény	pályázati forrás saját forrás	folyamatos

5. Monitoring:

A településfejlesztési tervben foglaltak megvalósulásának folyamatos nyomon követése, felülvizsgálata (monitoring) a település érdeke. A monitoring tevékenység alapvetően belső feladat, azaz a településfejlesztési terv végrehajtásáért felelős szervezet felelősségi körébe tartozik.

Településfejlesztésért a Pázmánd Község Önkormányzatának Képviselőtestülete, a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság és a Polgármester felelős a szervezeti és működési szabályzatról szóló helyi rendelet szerint.

A monitoring feladatokat a polgármester a települési főépítész és a jegyző, az SZMSZ szerint annak hiányában az igazgatási előadó látja el.

A monitoring rendszerben alkalmazott indikátorok:

Output indikátorok

Az output indikátorok az egyes projektek megvalósításának közvetlen eredményét fejezik ki.

Eredmény indikátorok

Az eredmény indikátorok elsősorban az egyes szolgáltatások iránti kereslet változását jelzik. Ezek a változások a fejlesztés megvalósulásából közvetlenül következnek, ugyanakkor a célrendszerrel is összefüggésbe hozhatók. Jellemző, hogy egy-egy eredmény indikátor több projekt esetén is megjelenik, illetve több projekt együttes megvalósítása felerősíti az eredményeket.

Hatás indikátorok

A hatás indikátorok a projektek nyomán közvetetten jelentkező, nagyobb léptékű változásokat fejezik ki, amelyek hosszú távon befolyásolják a településen élők életminőségét, a vállalkozások eredményességét.

A pályázatból megvalósuló projektre vonatkozó pályázati anyag összeállításakor szükséges a reálisan teljesíthető célérték megjelölése, mely az eredményes végrehajtást és a monitoring-tevékenység megkönnyítését egyaránt szolgálja.

A monitoring célja felhívni a döntéshozók és a megvalósításért felelős szervezetek figyelmét a céloktól való esetleges eltérésre és összegezni az elvégzett feladatokat. Figyelni kell arra, hogy a célok és részcélok elérése érdekében szükséges lépések a megfelelő időben történjenek, a megfelelő

eszközökkel. A monitoring számos komplex feladatot foglal magában, az adatgyűjtéstől a településfejlesztési terv esetleges szükséges módosításáig.

A polgármester – jegyző és az önkormányzati főépítész bevonásával - a monitoring során az alábbi feladatokat végzi:

1. Évenkénti rendszerességgel megvizsgálja, hogy milyen lépések történtek a fejlesztési terv célkitűzésinek elérésére. Eltérés esetén javaslatot tesz az önkormányzat részére a szükséges beavatkozásokra, a kívánt cél elérése érdekében a meghatározott intézkedések megtételére.
2. A fejlesztési terv felülvizsgálatára, aktualizálására négy évenként javaslatot tesz az elkészült felmérések, legfrissebb statisztikai adatok, egyéb új információk ismerete, illetve a terv megvalósulási folyamataiból levonható következtetések alapján.
3. Figyelemmel kíséri a külső környezet változásait, szükség esetén javaslatot tesz a célkitűzések, illetve azok megvalósulási eszközeinek összhangba kell hozatalára.
4. Kiértékeli a már végrehajtott feladatok eredményeit, különös tekintettel a pályázati úton megvalósított fejlesztések pénzügyi és fizikai megvalósulására.
5. Rendszeres kapcsolatot tart a szükséges a projektek megvalósításért felelős személyekkel az indikátorok elérését nagymértékben befolyásoló akcióterületi projektek nyomon követése érdekében.
6. Négy évente monitoring jelentést és javaslatot készít, amely tartalmazza a szükségesnek tartott beavatkozásokat a program végrehajtásába.
7. Gondoskodik a közvélemény folyamatos tájékoztatásáról a helyben szokásos módon, a községi honlapon és a hirdetőtáblákon elhelyezett közlemények útján.

Székesfehérvár, 2026. május